

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 373. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960350800/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKÉ FABLER

hvor hans Samvittighed eller Siæl havde sit Sæde? Han svarte dertil, at det var udi Hiertet. Derpaa blev fælden saadan Dom, at den Anklagede skulde miste sin Hud eller levende flaaes, og fik Skarpretteren Ordre at see nøye til, at Hiertet, hvor den reene og uskyldige Samvittighed havde sit Sæde, ikke skulde komme til Skade.

Denne Fabel sigter paa visse fanatiske Mennesker, som føre saadan Lærdom.

112. Fabel.

Om Skaden og Hummerne.

En Skade listede sig engang til Strand-Bredden for at see om han kunde besnære nogen Fisk. Dette merkede en Hummer, og derfor stillet sig død an, læggende sig paa Ryggen: Skaden kaldte da et Par af sine Medbrødre til Hielp, for at bemægtige sig Byttet: Men, da han kom Hummeren nær, blev han af dens Kløer greben og bortført. De øvrige Skader toge derpaa Flugten, og med Forundring fortaalte denne Hendelse for andre Fugle, sigende, at de ikke kunde have ventet saadan Listighed af en dum Fisk. Ørnen svarede dertil: De Folk, som tale lidet eller intet, tænke desmeere.

Fabelen lærer, at man finder mange saadanne Exempler blant Mennesker.

113. Fabel.

Eege-Træets Klagemaal besvaret.

Et Eege-Træ besværgede sig over, at gemeene Fugle gjorde deres Reeder udi dets Top, og kastede deres Ureenlighed udi dets Greene: Men, sagde een, som hørte denne Klage, Jupiter maa jo taale, at Svaler, og andre Fugle gjøre deres Reeder udi hans Tempel, og at man kaster Ureenlighed derved. Da Eege-Træet dette hørte, holdt det op med at klage, og gav sig tilfreds.

MORALSKE FABLER

Fabelen lærer, at mange kand ikke taale at mindste U-reenlighed kastes for deres Huuse, men med Taus-hed seer, at den kastes paa Kirkegaarder og hellige Steder.

114. Fabel.

Abens uformodentlige Endeligt.

En Abe, som udi nogle Aar havde været Dandse-Mester, men nu formedelst Alderdom ingen Næring meer havde, besluttede af Desperation at drukne sig. Han steg udi det Forsæt op paa en høy Klint for at styrte sig i Havet, men, saasom ved Siden af Klinten var en Torne-Busk, blev han ved det eene Been hængende derudi, og fik saaledes en anden og langsommer Død end den, som han havde ventet. En Ørn, som samme Tiid fløy forbi og ansaae denne Hendelse, sagde da: Den druknes ikke, som hænges skal. Gøgen gjorde til en Erindring herom saadant Liig-Vers:

*Han i sit Embede af Verden hopper bort,
Mon nogen Dandser vel har større Luft-Spring gjort.*

*Fabelen viser, at man ikke undgaaer den slags Død,
som er beskæret.*

115. Fabel af Bidderman.

Ræven og Ulven.

Jeg haver tilforn fortaalt hvad List Ræven brugte til at besnære Bonden, i det at han stillede sig død an for Bondens Vogn, og udstod nogle Slag af Vogn-Kieppen. Han mødte strax derpaa en maver og sulten Ulv, hvilken han fortaalte med hvilken Snedighed han havde bemestret sig Bondens feede Vahre, og raadede Ulven at efterfølge sit Exempel; men, sagde han, du maa med Taalmodighed imodtage nogle Slag af Vogn-Kieppen for at bestyrke Bonden udi den Troe, at du er virkeligen død. Ulven takkede ham for god Underviisning, og med udstrakte Been lagde sig for